

СТАНОВИЩЕ

за предложения за защита дисертационен труд за присъждане на
образователната и научна степен ДОКТОР

Област на висше образование: 3.5. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И
ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ (Медии и комуникации – Масова култура)

Тема на дисертационния труд:

**Перспективите пред списанието като медийна платформа във време на
трансформации на хартиената преса. Стратегии на качествените българоезични
списания в началото на 21. Век**

Докторант: **ПАНАЙОТ КРАСИМИРОВ СТЕФАНОВ**

Автор на становището: **проф. дфн Клео Протохристова**, Пловдивски
университет “Паисий Хилендарски”

Представената за защита дисертация на Панайот Стефанов представлява амбициозно, целенасочено и убедено в полезността си изследване. Изборът на темата за съдбата на списанията в контекста на радикални културни трансформации не само демонстрира завиден усет за актуалност, но и идва като отговор на съществени празноти в наличните до момента проучвания върху медийните платформи. Нещо повече, проявена е ясна осъзнатост за наличието на фактори, както от обективен, така и от субективен характер, които превръщат трайната актуалност на проблемите, предпоставена от т. нар. цифров обрат, в критична неотложност. Несъмнена е компетентността на докторанта относно изследваните проблеми, набавена от значителния му практически опит в медийния сектор, но също така и надеждната му теоретическа подготвеност, за която свидетелства внушителното количество на използваната научна литература. Дисертацията на Панайот Стефанов набира допълнителни кредити и от споменатата лична професионална ангажираност с

проучваната област като дългогодишен издател и главен редактор на списание. Избраните методики на изследване са съответни на поставените цели и гарантират положителния резултат на проведените проучвания.

Дисертацията е структурирана логично, в съответствие и в услуга на основните си съдържателни акценти. Това допринася за концептуалната и дискурсивната ѝ кохерентност. Отделните части следват ясно определен план, съобразен с основните две цели, които трудът си поставя – на базата на проучване на списанията, издавани в България през първите две десетилетия на 21. век, да бъдат идентифицирани както актуалните проблеми, с които се сблъсква списването им, така и компенсаторните благоприятни перспективи, които предлагат възможност за научно аргументирана стратегия за поддържането и развитието на изданията.

Към постигане на така определените цели дисертацията се насочва с набелязване на поредица конкретни задачи, които започват с дефиниране и типологизиране на обекта на изследване, преминават през избор на методологическа стратегия, която съчетава теоретичен обзор, преки наблюдения и дискурс анализ, през извеждане на базови индикатори за разпознаване и оценка на журналистическото качество, последвано от историческа контекстуализация на идентифицираните проблеми и формулирането на две работни хипотези, за да се стигне до основния съдържателен фокус на дисертацията – емпиричното изследване, ориентирано към установяване и осмисляне на „българския случай“ в съпоставка със стабилизираните от теорията общи положения и инструментализиране на резултатите от това изследване.

Очевидно достойнство на труда е похватността, с която са изпълнени аналитичните наблюдения върху подбрани емпиричен материал. Заслужава висока оценка и ефективността на интервютата, които докторантът е провел, подбирайки опитни и авторитетни издатели, главни редактори и журналисти с активно и представително публично присъствие през проучвания период. Представени като приложение към дисертацията, тези интервюта притежават и собствена документална ценност. Позволявам си да констатирам известен дисбаланс между изводите, извлечени от сведенията, тезите и оценките на респондентите, които доминират, и

результатите от самостоятелно провежданите анализи, очакванията от които по подразбиране би следвало да са по-високи.

Донякъде встрани от собствено научните достойнства на дисертацията заслужават да бъдат отбелязани две нейни качества, които печелят симпатия – положителният ѝ патос (прави впечатление, че броят на разпознатите стратегически перспективи пред списанията надвишава, макар и с малко, този на проблемите) и осезателното присъствие в нея на категорично отстоявана житейска и професионална кауза.

Изцяло положителни са впечатленията ми от автореферата, чиято ефективна лаконичност свидетелства за яснота и убеденост на докторанта по отношение на осъщественото от него изследване. Респектираща с пестеливостта и точността си е и приложената справка за приносните моменти в дисертацията. Като похвално постижение трябва да се отбележи също и добрата публична ефективност на дисертационния труд, осигурена от участия в национални и международни научни форуми с доклади, представящи различни аспекти от изследването, както и от публикации по темата в специализирани издания.

При цялостно положителните впечатления от дисертационния труд, все пак бих си позволила отделни критични забележки по отношение на представящия го текст. Несъмнено е, че докторантът притежава необходимите артикулационни сръчности, но на отделни места яснотата на изложението е проблематична, формулировките – в една или друга степен оспорими, а изказът свидетелства за известна речникова недостатъчност. Допуснати са и ред технически и правописни грешки. Тъй като виждам в дисертацията потенциал за последващо монографично издание, което би улеснило бъдещото оползотворяване на информационната ѝ ценност и на постигнатите резултати, бих препоръчала внимателно и грижливо редактиране на текста.

Като заключение на приведените дотук констатации и оценки относно представения за защита дисертационен труд препотвърждавам положителното си становище за извършеното и постигнатото в него. С избора на темата, с

методологическата си обезпеченост, с качеството на проведените аналитични наблюдения, но най-вече със значимостта на изводите, представеното изследване отговаря напълно на утвърдените изисквания към една докторска дисертация. В съответствие с всичко това и като оценявам постиженията на труда като ценен влог в българското медиазнание, препоръчвам на Панайот Красимиров Стефанов да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование: 3.5. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ, докторска програма Медии и комуникации – Масова култура, и ще гласувам с удовлетворение в подкрепа на това предложение.

август 2024 г.

Изготвил становището:

проф. Клео Протохристова